

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 38/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi tuloverolain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 15 päivänä syyskuuta 2004 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi tuloverolain muuttamisesta (HE 146/2004 vp).

Lakialoitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat aloitteet:

- LA 146/2003 vp — Tuija Nurmi /kok ym.: Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta (läh. 21.11.2003)
- LA 25/2004 vp — Maija Perho /kok ym.: Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta (läh. 15.4.2004)
- LA 67/2004 vp — Sari Sarkomaa /kok ym.: Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta (läh. 8.9.2004)
- LA 89/2004 vp — Leena Rauhala /kd: Laki tuloverolain 127 a ja 127 b §:n muuttamisesta (läh. 8.9.2004)
- LA 95/2004 vp — Hanna-Leena Hemming /kok ym.: Laki tuloverolain 127 c §:n muuttamisesta (läh. 27.10.2004)

— LA 102/2004 vp — Ben Zyskowicz /kok ym.: Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta (läh. 6.10.2004)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Panu Pykönen, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Riitta Roos, Verohallitus
- varatoimitusjohtaja Pauli K Mattila, Keskuskauppakamari
- veropoliittinen asiamies Virpi Pasanen, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT edustaen Elinkeinoelämän keskusliittoa
- toiminnanjohtaja Paavo Määttä, Hyvä Arki ry
- johtaja Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- toiminnanjohtaja Merja Salanko-Vuorela, Omaishoitajat ja Läheiset-Liitto ry
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammatti-liittojen Keskusjärjestö SAK ry
- erityisasiantuntija Juha Mynttinen, Suomen Kuntaliitto
- johtaja Risto Suominen, Suomen Yrittäjät ry
- pääekonomisti Jaana Kurjenoja, Veronmaksajain Keskusliitto
- tutkimusjohtaja Mikko Valtakari ja tutkija Kari Niilola, LTT-Tutkimus Oy

- toimitusjohtaja Leevi Koskelo ja aluepäällikkö Aimo Koskelo, Rustholli Remontit Oy. Kirjallisen lausunnon on toimittanut valtiovarainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia. Kotitalousvähennystä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että kotitalousvähennys voitaisiin jatkossa myöntää myös työstä, joka on tehty verovelvollisen tai hänen puolisonsa vanhempien tai isovanhempien käyttämässä asunnossa. Samalla vähennyksen myöntämisperustetta korotettaisiin siten, että verovelvollinen voisi vähentää 30 prosenttia maksamistaan palkoista aikaisemman 10 prosentin sijaan.

Lisäksi tuloverolakiin otettaisiin säännös poliisikokelaalle maksettavan päivärahan verovapaudesta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2005 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2005 alusta. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2005 toimitettavassa verotuksessa.

Lakialoitteet

Lakialoitteissa LA 146/2003 vp ja LA 25/2004 vp ehdotetaan, että kotitaloustyön verovähennysoikeus laajennetaan koskemaan myös omaishoidon tuen saajia. Omaishoitajalla ei ole oi-

keutta kotitalousvähennykseen niiden kustannusten osalta, jotka hänelle aiheutuvat ulkopuolisen hoitoavun hankkimisesta, mikäli hänelle myönnetään omaishoidon tukea.

Lakialoitteessa LA 67/2004 vp ehdotetaan, että kotitalousvähennyksen enimmäismäärä korotetaan nykyisestä 1 150 eurosta 1 500 euroon.

Lakialoitteessa LA 89/2004 vp ehdotetaan, että kotitalousvähennyksen enimmäismäärä korotetaan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön osalta 1 250 euroon ja tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön osalta 1 800 euroon vuodessa. Kotitalousvähennykseen oikeuttavia prosenttiosuuksia ehdotetaan myös korotettavaksi kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön osalta.

Lakialoitteessa LA 95/2004 vp ehdotetaan, että kotitalousvähennys voitaisiin tehdä yksinhuoltajan perheessä myös verovelvollisten nuorten tuloista samalla tavoin kuten avo- ja aviopuolisotkin voivat tehdä vähennyksen toistensa-kin osalta.

Lakialoitteessa LA 102/2004 vp ehdotetaan, että kotitalousvähennystä muutetaan siten, että vähennyksen omavastuu alennetaan 100 eurosta 50 euroon ja vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 150 eurosta 2 300 euroon.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Kotitalousvähennys on ollut henkilöverotuksen keskeisimpiä yksittäisiä kehittämiskohteita sen jälkeen, kun se säädettiin pysyväksi vuonna 2001. Vähennyksen soveltamisalaa on laajennet-

tu ennakkoluulottomasti myös ennen kuin sen todellisista vaikutuksista on saatu luotettavia tietoja. Vähennys on osoittautunut suosituksi verovelvollisten keskuudessa, ja se on valiokunnan arvion mukaan vakiinnuttanut jo asemansa. Vähennykseen kohdistuu lisäksi edelleen työllisyys- ja sosiaalipoliittisia odotuksia.

Hallitus esittää nyt kahta merkittävää muutosta kotitalousvähennykseen; periaatteellisessa katsannossa uutta on se, että vähennyksen piiriin luettaisiin myös verovelvollisen tai hänen puolisonsa vanhempien tai isovanhempien käytännössä asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehty työ. Tähän henkilöpiiriin luettaisiin myös otto- ja kasvattivanhemmat sekä näiden suoraan ylenevässä polvessa olevat sukulaiset. Muutos laajentaisi vähennyksen soveltamisalaa olennaisesti nykyisestä, jolloin se on rajoittunut vain verovelvollisen omassa asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehtyyn työhön.

Muutos olisi myös verotuksen yleisten periaatteiden kannalta poikkeuksellinen. Kysymys on — kuten kotitalousvähennyksessä yleensäkin — lähtökohtaisesti verotuksessa vähennyskeltottomista elantomenoista, jotka nyt lisäksi voitaisiin maksaa toisen verovelvollisen hyväksi. Asiaa on luonnehdittu hallituksen esityksessä toteamalla, että kysymys on verovelvollisen vanhemmilleen antaman lahjan tietynlaisesta verovähennysoikeudesta.

Toinen ehdotettu muutos, joka koskee työntekijälle maksetun palkan vähennyskelpoisen osuuden korotusta nykyisestä 10 prosentista 30 prosenttiin, on puolestaan määrällisesti merkittävä. Korotuksen jälkeen työntekijän työllistämiskustannuksista kustannettaisiin verovaroin lähes puolet sallittuun enimmäismäärään saakka. Muutoksella pyritään ennen kaikkea tasoittamaan sitä epäneutraalisuutta, joka on syntynyt erilaisten työn teettämismuotojen välille.

Vähennysoikeuden muut perusteet eivät sen sijaan muuttuisi; vähennys myönnettäisiin siis samoilla perusteilla kuin verovelvollisen omassa asunnossa tehdystä työstä. Myöskään vähennyksen enimmäismäärä tai omavastuuosuus eivät muuttuisi. Asunnossa tehdyn työn käsitettä tulkittaisiin niin ikään vastaavalla tavalla kuin nykyisin verotuskäytännössä.

Ehdotettuja muutoksia on aiheellista tarkastella valiokunnan mielestä vähennykselle asetettujen tavoitteiden sekä vähennyksen saavuttaman hyväksynnän valossa.

Helsingin kauppakorkeakoulu suorittaa parhaillaan valtiovarainministeriön sekä työministeriön toimeksiannosta tutkimusta, jossa pyritään selvittämään myös kotitalousvähennyksen toimivuutta yritysten kannalta. Tutkimus kestää vuoden loppuun, ja sen kohteena ovat mm. vähennysoikeuden vaikutus kysyntään ja harmaaseen talouteen sekä vähennyksen tehokkuus työllistämisen kannalta. Tutkimuksessa pyritään siten selvittämään niin uuden työn määrää kuin siirtymää harmaasta taloudesta. Tutkimuksessa on tarkoitus arvioida myös yhden uuden työpaikan nettohintaa. Tutkimuksen painopiste on kuitenkin yritystasolla, eikä sen perusteella ole tarkoitus tehdä tai esittää makrotaloudellisia laskelmia.

Alustavien havaintojen perusteella voidaan todeta jo nyt, että vähennyksen käyttäjien määrä on kasvanut vuosittain noin 35—50 prosenttia. Kun vähennystä käytti hyväkseen vuonna 2002 noin 89 000 kotitaloutta, määrä oli vuonna 2003 jo noin 141 000. Myös kustannusten määrä on kasvanut merkittävästi. Työtä teetetään yhä isommalla summalla vuosittain, ja kasvun odotetaan jatkuvan myös vuosina 2004 ja 2005. Vähennyksellä on ollut ilmeisesti tässä suhteessa eräänlainen vipuvaikutus; kustannusten määrä on kasvanut enemmän kuin vähennyksen määrä.

Tutkijoiden mukaan vähennyksellä on potentiaalia synnyttää uusia työpaikkoja. Tähän mennessä on syntynyt vajaat 10 000 työpaikkaa, jotka ovat markkinaehtoisia ja pysyviä. Eräiden tutkimuslaitosten mukaan uusia työpaikkoja saattaisi syntyä parhaimmillaan jopa 100 000, mutta tätä pidettiin varsin optimistisena arviona valiokunnan asiantuntijakuulemisessa. Todennäköisempää on, että vähennyksen myötä vuosittain syntyy tuhansia henkilötyövuosia uutta työtä. Työ jakautuu sinänsä tätä useammalle työntekijälle. Merkittävää on lisäksi se, etteivät työllistämisen kustannukset ole asiantuntijoiden mukaan isoja verrattuna muun tyyppiseen työllistämiseen.

Alustavassa kartoituksessa on todettu lisäksi, että vähennyksen kohteena olleista palveluista 60 prosenttia on remontteja. Rahallisesti niiden osuus on tätäkin suurempi, 70 prosenttia. Asian-

tuntijat arvioivat lisäksi, että remonteja olisi teetetty myös ilman tukea. Myös tätä asiaa selvitetään tutkimuksessa tarkemmin, samoin kuin sitä, mikä osa työstä olisi teetetty pimeänä. Ilmeistä on kuitenkin, että työllisyysvaikutukset olisivat tehokkaampia, jos nykyistä suurempi osa vähennyksestä kohdistuisi siivoukseen ja kodinhoitopalveluihin.

Hoivapalveluiden osuudeksi arvioidaan nykyisin vain noin 10 prosenttia. Ratkaisevaa niiden käytön yleistymisen kannalta oli vähennyksen enimmäismäärän korotus vuosi sitten. Muutos turvasi ja vakiinnutti valiokunnan saaman selvityksen mukaan alan yrittäjien toimintaa. Tilauskanta kasvoi ja sopimukset pitenevät. Myös työvoiman saanti kiristyi, ja kysyntä oli paikoitellen tarjontaa suurempi.

Valiokunnan kuulemat hoiva-alan yritysten edustajat arvioivat, ettei hallituksen esittämä muutos tuo uutta lisäarvoa vähennykseen. Olenaisinta olisi vähennyksen enimmäismäärän nosto. Tilaukskannan ei uskota kasvavan, ellei vähennysoikeus kasva.

Valiokunta pitää saamansa selvityksen perusteella hallituksen ehdottamia vähennysoikeuden laajennuksia perusteltuina. Tähän ovat yhtyneet myös useimmat valiokunnassa kuullut asiantuntijat. Molemmat ehdotetut muutokset ovat omiaan lisäämään nimenomaan omaehtoisia hoivajärjestelyitä. Kotitalousvähennystä voitaisiin käyttää hyväksi erityisesti vanhusten hoidon tukemisessa perheen sisällä. Tämä helpottaisi niin kotona asuvien vanhusten kuin työssä käyvien aikuisten asemaa. Tällöin myös moni vanhus saattaisi voida asua nykyistä pidempään omassa kodissaan, kuten hallituksen esityksessä arvioidaan.

Valiokunnan käsityksen mukaan vähennysoikeutta on perusteltua laajentaa. Huojennus pysyy kohtuullisena ja saatu hyöty valiokunnan saaman selvityksen mukaan myös kohtuullisen tasa-arvoisena. Vähennysoikeuden laajentuminen lisäisi uusia työpaikkoja nimenomaan matalapalkka-aloilla, joilla tuen tarve on suurin. Lisäksi vähennys tukee työllistämistä avoimen talouden puolella ja pienentää siten osaltaan har-

maan työvoiman kysyntää. Valiokunta pitää tätä tärkeänä harmaan talouden torjunnan kannalta.

Valiokunta ei pidä vähennyksen enimmäismäärän korotusta aiheellisena ennen kuin vireillä olevasta tutkimuksesta on saatu lisätietoja. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on huomautettu lisäksi myös siitä uhkasta, että korkea verotuki vaikuttaa yrityksiin pitkällä aikavälillä epäterveellä tavalla. Tuki on omiaan nostamaan myös hintoja.

Lakialoitteet

Lakialoitteissa LA 67/2004 vp, LA 89/2004 vp sekä LA 102/2004 vp on perusteltu vähennyksen enimmäismäärän korotusta mm. sillä, että se lisäisi kotitalouksien ostovoimaa ja parantaisi mahdollisuuksia ostaa palveluita, kun vähennyksen käyttöala laajenee.

Valiokunta on suhtautunut jo edellä pidettyvästi vähennyksen enimmäismäärän korotukseen tässä vaiheessa. Vähennys on jo nykyisessä muodossaan varsin laaja, ja sen kustannukset ovat kasvaneet rajusti vuosittain. Vaikka vähennyksen tärkeänä tavoitteena on työllistäminen, siinä on kuitenkin kysymys verotuksen kautta annettavasta tuesta. Sen rahoittavat viime kädessä myös ne muut veronmaksajat, joilla ei jostain syystä ole tarvetta tai mahdollisuuksia hankkia tuen piirissä olevia palveluita.

Valtiovaraministeriö on kiinnittänyt lisäksi huomiota siihen, että vähennys on poikkeus tuloverotuksessa noudatetusta pääperiaatteesta, jonka mukaan elantokulut eivät ole vähennykelpoisia. Vaikka vähennyksellä voidaankin kiistatta arvioida olevan positiivisia vaikutuksia, sen laajentaminen on ongelmallista veropohjan ja verotulojen turvaamisen kannalta. Enimmäismäärän korottaminen esimerkiksi lakialoitteissa LA 102/2004 vp esitettyyn 2 300 euroon vähentäisi verotuloja ministeriön arvion mukaan noin 20 miljoonaa euroa.

Lakialoitteessa LA 102/2004 vp esitettyä omavastuuosuuden alentamista 100 eurosta 50 euroon on perusteltu sillä, että se antaisi mahdollisuuden hyödyntää vähennystä myös pienemmissä kotipalveluiden ostoissa.

Valiokunta ei puolla esityksen hyväksymistä. Vähennyksen ensisijaisena tarkoituksena on kannustaa kotitalouksien työllistämistä. Käytännössä lähes jokaisella kotitaloudella on omavastuun piiriin kuuluvia pieniä kotitalous- tai korjauskuluja. Niiden kuuluminen vähennyksen piiriin ei tukisi vähennyksen tavoitetta, koska kyseiset työsuoritukset teetetäisiin todennäköisesti myös ilman verovähennystäkin. Tarkoituksena on kannustaa kotitalouksia hankkimaan palveluja, joita ei ilman verovähennysoikeutta muutoin hankittaisi. Omavastuun alentaminen 50 euroon ei siis tukisi vähennyksen tavoitetta. Se alentaisi kuitenkin verotuloja valtiovarainministeriön arvon mukaan noin 10 miljoonalla eurolla.

Lakialoitteissa LA 146/2003 vp ja LA 25/2004 vp on esitetty kotitalousvähennyksen laajentamista siten, että vähennyksen voisi saada myös silloin, kun verovelvolliselle on maksettu omaishoidon tukea.

Kotitalousvähennyksen säätämisestä alkaen sen yhtenä peruserätyksenä on ollut vähennyksen myöntäminen ainoastaan sellaisista palveluista, joille ei muuta kautta ohjata yhteiskunnan tukea. Vähennyksen myöntäminen johtaisi muuten näiden palvelujen päällekkäiseen tukemiseen.

Vähennystä ei myönnetä tuloverolain 127 a §:n mukaan, jos *samaa työsuoritusta varten* on saatu esimerkiksi omaishoidon tukea. Käsitteellä tarkoitetaan sitä, että sekä tekijä että työtehtävät ovat samoja, joista tukea on maksettu. Jos esimerkiksi päivätöissä käyvä puoliso saa omaishoidon tukea puolison hoitoon öisin ja viikonloppuisin mutta arkipäivisin puolisoa hoitaa ulkopuolinen henkilö, niin tälle ulkopuoliselle henkilölle maksettu palkka oikeuttaa vähennyk-

seen. Samoin, jos omaishoidon tukea saava omaishoitaja suorittaa muuta työtä kuin mistä omaishoidon tukea on maksettu, omaishoidontuki ei ole esteenä kotitalousvähennyksen myöntämiselle.

Kotitalousvähennys koskee siis samoin edellytyksin omaishoitajia kuin muitakin verovelvollisia siltä osin kuin kyse on työsuorituksista, joita ei jo tueta omaishoidon tuella. Vähennyksen soveltamisalaa ei ole siten perusteltua muuttaa tältä osin.

Lakialoitteessa LA 95/2004 vp ehdotettu muutos, joka koskee yksinhuoltajan perheessä asuvan nuoren vähennysoikeutta, on valiokunnan mielestä aiheeton. Vähennysoikeus koskee kaikkia, joiden osalta sen yleiset edellytykset täyttyvät. Olennaista on, että vähennyksen saava verovelvollinen itse maksaa ne kustannukset, joiden perusteella vähennys myönnetään. Tämän seikan selvittäminen saattaa sinänsä olla ongelmallista lakialoitteessa kuvatuissa tapauksissa. Asia vaatinee tarkempaa ohjausta verohallinnon taholta. Valiokunta ei pidä tarpeellisena myöskään aloitteessa ehdotettua vähentämättä jääneen määrän siirto-oikeuden laajennusta.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että lakialoitteet LA 146/2003 vp, LA 25/2004 vp, LA 67/2004 vp, LA 89/2004 vp, LA 95/2004 vp ja LA 102/2004 vp hylätään.

VaVM 38/2004 vp — HE 146/2004 vp

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Virpa Puisto /sd
vpj.	Matti Ahde /sd (osittain)	Anni Sinnemäki /vihr
jäs.	Christina Gestrin /r	Irja Tulonen /kok
	Jyri Häkämies /kok	Kari Uotila /vas
	Kyösti Karjula /kesk	Jukka Vihriälä /kesk
	Jari Koskinen /kok	vjäs. Arto Bryggare /sd
	Pekka Kuosmanen /kok	Timo Kalli /kesk
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk (osittain)	Eero Lämsä /kesk
	Mika Lintilä /kesk	Maija Perho /kok
	Pirkko Peltomo /sd	Maija Rask /sd (osittain)
	Iivo Polvi /vas	Pia Viitanen /sd (osittain)
		Jaana Ylä-Mononen /kesk (osittain).

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE

Perustelut

Kokoomuksen lakialoitteessa LA 102/2004 vp esitetään kotitalousvähennyksen kehittämistä siten, että vähennyksen omavastuuta alennetaan 100 eurosta 50 euroon ja vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 150 eurosta 2 300 euroon. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2005. Kotitalousvähennyksen parantamisesta aiheutuvien kustannusten vaikutus vuoden 2005 valtion talousarvioon on huomioitu talousarvioalitteessa TAA 1052/2004 vp.

Kokoomus on korostanut sitä, ettei mitään työllisyyskehitystä tukevia keinoja ole varaa jättää käyttämättä. Kuluvan vuoden hyvästä talouskehityksestä huolimatta Tilastokeskus laskee silti, että vuoden 2004 tammi—lokakuussa työllisiä oli keskimäärin 2 368 000 henkeä eli 5 000 henkeä vähemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Työllisyyden lisäämiseksi on otettava käyttöön täysin uusia keinoja ja kehitettävä jo olemassa olevia hyviä ratkaisuja. Erityisen tärkeäksi tämän tekee se, ettei piristyneen talouskasvun jatkumisesta ole varmuutta. Valtiovarainministeriö on arvioinut talouskehityksen jopa hidastuvan kuluvalle vuodelle ennakoidusta 3,2 prosentin kasvusta ensi vuonna 2,8 prosenttiin.

On selvää, että kotitalousvähennyksen suoria vaikutuksia työllisyyteen on vaikea tarkalleen selvittää. Valtiovarainministeriön ja työministeriön yhteisestä toimeksiannosta Helsingin kauppakorkeakoulussa tekeillä oleva tutkimus onkin tässä suhteessa tarpeen. Kotitalousvähennysten vaikutusten suunta tiedetään kuitenkin jo nyt. Pelkästään vähennyksen käyttäjämäärän ja vähennettyjen summien kehitystä tarkastelemalla on selvää, että kotitalousvähennyksellä on alennettu ko. palvelujen hintaa kuluttajalle ja tätä kautta lisätty palvelujen kysyntää sekä palvelualojen työpaikkoja. Valtiovarainvaliokunta toteaa kuitenkin mietinnössään, että vähennyksen myötä syntyy vuosittain tuhansia henkilötyövuosia uutta työtä. Näin on saatu aikaan myös ns.

vähemmän erityisosaamista vaativia työpaikkoja, joiden puute on ollut 1990-luvun laman jälkeen leimallinen piirre suomalaisilla työmarkkinoilla. Samalla on saatu tuotua jo olemassa ollutta työtä pois ns. harmaan talouden piiristä. Kotitalousvähennyksestä saadut kokemukset ovat kiistatta olleet hyviä.

Vähennyksen laajennuttua koko maahan ja sen käyttömahdollisuuksien tultua tutuiksi kansalaisille ovat edellytykset sen käytön kasvavalle kysynnälle hyvät. Kotitalousvähennyksen käyttäjämäärä on kasvanut nopeasti samoin kuin vähennettävien kustannusten määrä. Vähennyksellä onkin ollut tässä suhteessa vipuvaikutus, jonka myötä palveluita ostetaan yhä suuremmalla summalla vuosittain. Valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaiset muutokset kotitalousvähennykseen ovat tämän myönteisen kehityksen jatkumisen kannalta tarpeen, mutta riittämättömiä.

Vähennyksen kohteena olleista palveluista 60 prosenttia lasketaan olleen remontteja. Valiokunta toteaa, että vähennyksen työllisyysvaikutukset olisivat suurempia, mikäli suurempi osa vähennyksestä kohdistuisi siivoukseen ja kodinhoitopalveluihin. Sama koskee myös hoiva-alaa. Erityisesti todetaan vähennyksen enimmäismäärän korotuksen vuonna 2003 900 eurosta 1 150 euroon olleen merkittävä tekijä työllistävempien palveluiden kysynnän lisääntymisessä. Tämä muutos vakiinnutti ja turvasi alan yritysten toimintaa. Vähennyksen enimmäismäärän nostaminen nykyisestä onkin edelleen tarpeen, mikäli kotitalouksille halutaan antaa mahdollisuuksia jatkuvaan palvelujen hankintaan.

Enimmäismäärää korottamalla luotaisiin siivous-, kodinhoito- ja hoiva-aloilla mahdollisuudet jatkuvakestoiseen palvelujen hankintaan ja lisättäisiin edelleen palvelujen kysynnän kasvu sekä tätä kautta alan yritysten ja työpaikkojen määrää. Vastaavasti enimmäismäärän korotus lisäisi remonttialan yritysten osalta kysyntää todella laajoille remonteille, joiden työllisyys-

vaikutukset ovat kaikkein suurimpia. Valiokunnan kuulemista asiantuntijoista sekä remontti-että hoiva-alankin yrittäjät nostivatkin esille vähennyksen enimmäismäärän nostamisen tarpeen.

Erityisen tärkeäksi enimmäismäärän noston jo vuoden 2005 alusta tekee vähennyksen käytöalan laajentuminen vanhempien ja isovanhempien kotona tehtävään työhön. Myös valiokunta korostaa mietinnössään, että kyseessä on soveltamisalan olennainen laajennus. Vastaavasti esitetty kotitalousvähennyksen omavastuun laskeminen 100 eurosta 50 euroon antaisi mahdollisuuden käyttää vähennystä myös pienemmissä

kotipalvelujen ostoissa. Tällä tavoin mahdollistettaisiin kotitalousvähennyksen hyödyntäminen myös pienemmillä tulotasoilla.

Valtiovarainministeriö on arvioinut, että esitettyjen muutosten kokonaisvaikutus valtion verotuottoihin olisi yhteensä noin 30 miljoonaa euroa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna seuraavasti:

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 92 §:n 24 kohta, 127 a §:n 1 momentti ja 127 b §:n 1 kohta,

sellaisena kuin ne ovat, 92 §:n 24 kohta laissa 1263/1997, 127 a §:n 1 momentti laeissa 995/2000 ja 1162/2002 ja 127 b §:n 1 kohta laissa 1162/2002, sekä

lisätään 92 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1465/1994, 1333/1995, 196/2001, 896/2001, 1309/2002 ja 1360/2002 sekä mainitussa laissa 1263/1997, uusi 25 kohta ja 127 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 995/2000 (*poist.*) sekä mainitussa laissa 1162/2002, uusi 4 momentti seuraavasti:

92 §
(Kuten VaVM)

127 a §

Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö. Vähennys on enin-

tään 2 300 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 50 euroa.

(4 mom. kuten VaVM)

127 b §
(Kuten VaVM)

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 2004

Jyri Häkämies /kok
Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok

Anni Sinnemäki /vihr
Irja Tulonen /kok
Maija Perho /kok